#### МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ШИНЖЛЭХ УХААН, ИНЖЕНЕРЧЛЭЛИЙН СУРГУУЛЬ МЭДЭЭЛЭЛ, КОМПЬЮТЕРИЙН УХААНЫ ТЭНХИМ

Анужингийн Сайнзолбоо

## АЖИЛ ОЛГОГЧДЫН ӨГӨГДЛИЙН АНАЛИЗ СИСТЕМ ДЭЭР СУУРИЛСАН ЧАТ БОТ

(Chat bot based on sytem analysis of employers' data)

Мэдээллийн технологи (D061303) Бакалаврын судалгааны ажил

Улаанбаатар

2022 оны 03 сар

#### МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ШИНЖЛЭХ УХААН, ИНЖЕНЕРЧЛЭЛИЙН СУРГУУЛЬ МЭДЭЭЛЭЛ, КОМПЬЮТЕРИЙН УХААНЫ ТЭНХИМ

## АЖИЛ ОЛГОГЧДЫН ӨГӨГДЛИЙН АНАЛИЗ СИСТЕМ ДЭЭР СУУРИЛСАН ЧАТ БОТ

(Chat bot based on sytem analysis of employers' data)

Мэдээллийн технологи (D061303) Бакалаврын судалгааны ажил

Удирдагч:	 Др. Б.Хуягбаатар
Гуйцэтгэсэн:	А Сайнзолбоо (18B1NUM1762)

Улаанбаатар

2022 оны 03 сар

## Зохиогчийн баталгаа

Миний бие Анужингийн Сайнзолбоо "АЖИЛ ОЛГОГЧДЫН ӨГӨГДЛИЙН АНАЛИЗ СИСТЕМ ДЭЭР СУУРИЛСАН ЧАТ БОТ" сэдэвтэй судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн болохыг зарлаж дараах зүйлсийг баталж байна:

- Ажил нь бүхэлдээ эсвэл ихэнхдээ Монгол Улсын Их Сургуулийн зэрэг горилохоор дэвшүүлсэн болно.
- Энэ ажлын аль нэг хэсгийг эсвэл бүхлээр нь ямар нэг их, дээд сургуулийн зэрэг горилохоор оруулж байгаагүй.
- Бусдын хийсэн ажлаас хуулбарлаагүй, ашигласан бол ишлэл, зүүлт хийсэн.
- Ажлыг би өөрөө (хамтарч) хийсэн ба миний хийсэн ажил, үзүүлсэн дэмжлэгийг дипломын ажилд тодорхой тусгасан.
- Ажилд тусалсан бүх эх сурвалжид талархаж байна.

### ГАРЧИГ

УДИР	ТГАЛ	[	1
БҮЛГ	ҮҮД		2
1.	СЭД	ВИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	2
	1.1	Оршил	2
	1.2	Зорилго	2
	1.3	Зорилт	2
	1.4	Алсын хараа	3
2.	СИС	ТЕМИЙН СУДАЛГАА	4
	2.1	Системийн судалгаа	4
	2.2	Ижил төстэй системүүд	4
	2.3	Технологийн судалгаа	4
3.	СИС	ТЕМИЙН ШИНЖИЛГЭЭ	5
	3.1	Бизнесийн үйл ажиллагааны шинжилгээ	5
	3.2	Хэрэглэгч	5
	3.3	Функционал шаардлага	5
	3.4	Функционал бус шаардлага	5
	3.5	Use case диаграм	5
4.	СИС	ТЕМИЙН ЗОХИОМЖ	6
	4.1	Өгөгдлийн сангийн диаграм	6
	4.2	Өгөгдлийн элемент	6
5.	ХЭР	ЭГЖҮҮЛЭЛТ, ҮР ДҮН	7
	5.1	Хөгжүүлсэн байдал	7
НОМ	ЗҮЙ		8
XABC	СРАЛТ	Γ	9
Α	YEU	илсэн төлөвлөгөө	9

ГАРЧИГ	ГАРЧ	ΊИΓ
В. КОДЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ		10
В.1 Өгөгдөл цугуулалт		10

## ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

A.1	Бакалаврын судалгааны ажлын үечилсэн төлөвлөгөө	9
B.1	Фолдерийн бүтэц	10

### ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

# Кодын жагсаалт

B.1	Бүх өгөгдлийг цуглуулах - dataScrapping.py	10
B.2	Нэг зарын өгөгдлийг цуглуулах - adScrape.py	12
B.3	Өгөгдлийн төрөл - class Types.py	1.5
	Scrape хийх функц - classTypes.py	

### **УДИРТГАЛ**

Мэдээллийн технологи эрчимтэй хөгжиж буй өнөөгийн нийгэмд байгууллага үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн цагаасаа эхлэн өгөгдлийг үйлдвэрлэсээр байдаг. Тэдгээр өгөгдлийг байнга хадгалах нь өгөгдлийн сангийн нөөцөд хортой байдаг тул өгөгдөлд шинжилгээ хийх

## 1. СЭДВИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

### 1.1 Оршил

Энэхүү бакалаврын судалгааны ажлын хүрээнд "Ажил олгогчдын өгөгдлийн анализ систем дээр суурилсан чатбот" сэдвийн дагуу ажлын байрны мэдээллээр хангах Чатбот системийг хөгжүүлнэ. Ажлын байрны мэдээллийг Data Scraping аргын тусламжтайгаар, системд шаардлагатай мэдээллийг өгөгдлийн сангийн хэлбэрт оруулан бүтэцтэйгээр нэгтгэн авах бөгөөд үүнээс ажил горьлогчдын дунд байдаг түгээмэл асуултуудын хариултыг өгнө.

Мөн энэ системд машин сургалтын арга болох Language Understanding-ийг ашиглан хэрэглэгчийн асуултыг таамаглаж оновчтой хариулт өгөх боломжийг олгох юм.

### 1.2 Зорилго

Ажлын горьлогчдын хэрэгцээт асуултад хариулж, ажлын байрны хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд энэхүү системийн гол зорилго оршино.

### 1.3 Зорилт

Дээрх зорилгод хүрэхийн тулд дараах зорилтуудыг тавьсан. Үүнд:

- Ашиглагдах технологиудыг сонгох, судлах
- Ижил төстэй системийн судалгаа хийх
- Системийн шинжилгээ хийх
- Системийг зохиомжлох
- Системийг хөгжүүлэх, сайжруулалт хийх

## 1.4 Алсын хараа

Ажлын байрны дэлгэрэнгүй мэдээллийг цуглуулснаар цаашид тэдгээрт шинжилгээ хийж эрэлттэй ажлын байр, өндөр цалинтай ажлын байр гэх зэрэг мэдээллүүдийг систем хэрэглэгчдэд хүргэх боломжтой юм.

# 2. СИСТЕМИЙН СУДАЛГАА

### 2.1 Системийн судалгаа

Сонгосон сэдэв болох "Ажил олгогчдын өгөгдлийн анализ систем дээр суурилсан чатбот сэдвийн хүрээнд судалгаа хийхдээ чатбот системийн талаар болон машин сургалт, өгөгдөл цуглуулгын аргын талаар судалсан. Үүний гадна ижил төстэй системийн болон, ашиглагдах технологийн талаар судалгааг хийсэн болно.

#### 2.1.1 Чатбот систем

Чатбот систем нь ихэвчлэн хэрэглэгчийн асуултыг хиймэл оюун ухааны тусламжтайгаар ойлгож, хариултыг автоматжуулах үндсэн зорилготой компьютерийн програм хангамж юм. Орчин үед хэрэглэгчдэд туслах үндсэн үүргийн дагуу чатбот системийг байгууллагууд олон янзаар ашиглах болсон.

### 2.2 Ижил төстэй системүүд

### 2.3 Технологийн судалгаа

## 3. СИСТЕМИЙН ШИНЖИЛГЭЭ

- 3.1 Бизнесийн үйл ажиллагааны шинжилгээ
- 3.2 Хэрэглэгч
- 3.3 Функционал шаардлага
- 3.4 Функционал бус шаардлага
- 3.5 Use case диаграм

# 4. СИСТЕМИЙН ЗОХИОМЖ

- 4.1 Өгөгдлийн сангийн диаграм
- 4.2 Өгөгдлийн элемент

# 5. ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ, ҮР ДҮН

5.1 Хөгжүүлсэн байдал

# **Bibliography**

## А. ҮЕЧИЛСЭН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

99	7 хоногийн үсчилсэн төлөвлөгөө	гелевл	леэн т	7 хоногийн үсчилсэн төлөвлөгөө	огии	хонс	-								
							JC.	тоног	ж ооп	3 до	311	хүрт	90	Хутацаа: 2022.02.07-оос 2022.05.06 хүртэн 13 долоо хоног	Хугацаа:
11 12 Урьдчилсан 13 14 Жинхэнэ Тайлбар	10	- 6		8 II µaR	7	9	w		4 Явц I	3		7	-	Долоо хоног	Хийх ажил
								$\vdash$			H			Scrapper tool	Онолын
										$\vdash$	H			Bot tool	судалгаа
								_						Цутлуулах код бачих	Gremen
												_		Өгөгдиийг баазруу	цуглуулалт
														Системийн шаардлага толорхойлох	Системийн
														Хэрэглэгчийн шаардлага	шинжилгээ
														Огогдияйн сангийн	Системийн
							$^{\dagger}$	+		+	+	╀	╀	Чат бот хөгжүүлэлт	William Co.
															Хэрэгжүүлэлг
	l												_	Canadavada	
															шинжилтээ Системийн зохиомж Хэрэгжүүлэлт

Зураг А.1: Бакалаврын судалгааны ажлын үечилсэн төлөвлөгөө

## В. КОДЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

#### В.1 Өгөгдөл цугуулалт

Өгөгдөл цуглуулах програм нь дараах бүтэцтэй байх бөгөөд assets доторх кодууд нь үндсэн кодыг ажлуулахад туслах функцууд байна.



Зураг В.1: Фолдерийн бүтэц

#### В.1.1 Үндсэн өгөгдлийг цуглуулах эх код

```
from datetime import date
import time
from assets.classTypes import Category
4 from assets.scrape import UseBeautifulSoup as useScrape
from assets.adScrape import advertisementScrape as useAdScrape
from assets.pagination import createLinkList as createLinkList
start_time = time.time()
9 initialUrl = 'https://www.zangia.mn/'
today = str(date.today())
# all categories set
categorySet = set()
# all advertisement's link set
14 adUrlDict = {}
15 # all ads object set
adsSet = set()
# scrape initial links
19 soup = useScrape(initialUrl)
navigatorList = soup.find_all('div', class_='filter')
  for navigator in navigatorList:
      if navigator.find('h3').text.strip() != '
          continue
      # ALL CATEGORY LINKS
      categoryList = navigator.find_all('div')
```

```
26
  for categoryItem in categoryList:
27
       categories = categoryItem.find('a')
28
       url = initialUrl + categories['href']
29
       tempCategory = Category(url, categories.text, '')
       print('CATEGORY LINK SCRAPED! ', url)
       soup = useScrape(url)
       subCategory = soup.find('div', class_='pros')
33
       # ALL SUBCATEGORY LINKS
34
       subCategoryList = subCategory.find all('a')
       for subCategoryItem in subCategoryList:
36
           subCategoryUrl = initialUrl + subCategoryItem['href']
           tempSubCategory = Category(
               subCategoryUrl, subCategoryItem.text, tempCategory.name)
39
           categorySet.add(tempSubCategory)
40
41
  for categoryItem in categorySet:
42
43
       if categoryItem.parentId == '':
           continue
44
       soup = useScrape(categoryItem.url)
45
       hasPagination = soup.find('div', class_='page-link')
       pagesUrl = []
47
       if hasPagination != None:
           pagesUrl = createLinkList(hasPagination, categoryItem.url)
49
       else:
50
           pagesUrl.append(categoryItem.url)
       for pageUrl in pagesUrl:
           soup = useScrape(pageUrl)
           ads = soup.find_all('div', class_='ad')
           # CREATE UNIQUE AD DICTIONARY
           for ad in ads:
               adUrl = initialUrl+ad.find('a', class_=None)['href']
               adUrlDict[adUrl] = categoryItem
58
       print(pagesUrl)
       pagesUrl.clear()
60
61
  file = open(today+'adScrape.csv', 'w', encoding='utf-8')
62
  file.write('Parent Category Name' + '\t' +
63
              'Category Name ' + '\t' +
64
              'Link' + '\t' +
65
              'Employee Company' + '\t' +
66
              'Title' + '\t' +
              'Roles' + '\t' +
68
              'Requirements' + '\t' +
69
              'Additional Info' + '\t' +
              'City/Province' + '\t' +
              'District' + '\t'
              'Level' + '\t' +
73
              'Type' + '\t' +
74
              'Min Salary' + '\t' +
75
              'Max Salary' + '\t'
76
              'Is Dealable' + '\t' +
```

```
'Address' + '\t' +
78
               'Phone' + '\t' +
               'Fax' + '\t' +
80
               'Ad Added Date' + '\n')
   print(adUrlDict)
82
   for adUrl in adUrlDict:
83
       print(adUrl)
84
       try:
85
           tempAdItem = useAdScrape(adUrl)
           tempAdItem.setCategory(adUrlDict[adUrl])
87
           file.write(
88
                tempAdItem.category.parentId+'\t' +
                tempAdItem.category.name+'\t' +
                tempAdItem.url+'\t' +
91
                tempAdItem.company+'\t' +
92
                tempAdItem.title+'\t' +
                tempAdItem.roles+'\t' +
94
                tempAdItem.requirements+'\t' +
                tempAdItem.additionalInfo+'\t' +
                tempAdItem.city+'\t' +
97
                tempAdItem.district+'\t' +
                tempAdItem.level+'\t' +
                tempAdItem.type+'\t' +
100
                tempAdItem.minSalary+'\t' +
101
                tempAdItem.maxSalary+'\t' +
102
                tempAdItem.isDealable+'\t' +
                tempAdItem.address+'\t' +
104
                tempAdItem.phoneNumber+'\t' +
105
                tempAdItem.fax+'\t' +
                tempAdItem.adAddedDate+'\n')
107
           del tempAdItem
108
       except:
109
           print('Ad writing error')
   file.close()
   print("--- %s seconds ---" % (time.time() - start_time))
```

Код В.1: Бүх өгөгдлийг цуглуулах - dataScrapping.py

#### В.1.2 Нэг зарын шаардлагатай бүх мэдээллийг цуглуулах код

```
import re
from .classTypes import Advertisement
from .scrape import UseBeautifulSoup as useScrape

def listScraper(sections, key) -> str:
    content = []
    for section in sections:
        subTitle = section.find('h2', class_=None).text
    if key != subTitle:
        continue
    div = section.find('div', class_=None)
```

```
children = div.next_element
13
14
           while(children != None):
                try:
                    content.append(textStrip(children.text))
                    children = children.next_sibling
18
                    continue
19
                except:
20
                    print('An error occured')
                children = children.next sibling
           content = [s for s in filter(listFunc, content)]
23
       if not content:
24
           return ''
       return ' '.join(content)
26
27
  def textStrip(text) -> str:
29
       pattern = re.compile('[\r\n\xa0\t]+', re.MULTILINE | re.IGNORECASE
30
          )
       return pattern.sub(' ', text.strip())
31
32
33
  def listFunc(e):
34
       return len(e) != 0
35
36
37
  def singleItemScraper(sections, key, subKey) -> str:
38
       for section in sections:
39
           subTitle = section.find('h2', class_=None).text
40
           if key != subTitle:
41
                continue
42
           div = section.find_all('div', class_=None)
43
           for item in div:
44
45
                if item.next_element.text == subKey:
                    return textStrip(item.find('span').text)
46
       return 'None'
47
48
49
   def salaryScraper(salary):
50
       isDealable = ''
51
       k = re.split(r'[^\d,]+', salary, 2, re.IGNORECASE)
       if len(k) < 2:
           [a] = k[0:1]
54
           return a, a
55
       [a, b] = k[0:2]
       if len(k) > 2:
57
           isDealable = '
       return a, b, isDealable
50
60
61
  def locationScrapper(location):
       city = ''
```

```
district = ''
64
       k = location.split(',')
       if len(k) < 2:
           city = k[0]
67
           return city, district
       [city, district] = k[0:2]
       return city, district
73
   def advertisementScrape(url) -> Advertisement:
       soup = useScrape(url)
7.4
       advertisement = Advertisement(url, soup.find('h3').text.strip())
       companyTitle = soup.find('div', class_='nlp').find('td')
       for item in companyTitle:
           try:
               if item.name == None:
                   advertisement.company = textStrip(item.text)
80
81
               print('Company name scrape error')
       # advertisement.company = textStrip(company)
       # all items
       sections = soup.find_all('div', class_='section')
       advertisement.roles = listScraper(
87
           sections, '
                                  ')
22
       advertisement.requirements = listScraper(
           sections, '
90
       advertisement.additionalInfo = listScraper(
91
           sections, '
                              ')
       advertisement.level = singleItemScraper(sections, '
93
       advertisement.type = singleItemScraper(sections, ' '
       minSalary, maxSalary, isDealable = salaryScraper(
           singleItemScraper(sections, ' ', '
       city, district = locationScrapper(
           singleItemScraper(sections, '
       advertisement.minSalary = minSalary
       advertisement.maxSalary = maxSalary
100
       advertisement.isDealable = isDealable
101
       advertisement.city = city
102
       advertisement.district = district
103
                                                                    ', '')
       advertisement.address = singleItemScraper(sections, '
104
       advertisement.phoneNumber = singleItemScraper(
                     ','')
           sections,
106
       advertisement.fax = singleItemScraper(
107
           sections, '
                            ', ' ')
       advertisement.adAddedDate = singleItemScraper(
                             1, 1
           sections, '
       print('SINGLE AD SCRAPPING DONE!!!', url)
       return advertisement
```

Код В.2: Нэг зарын өгөгдлийг цуглуулах - adScrape.py

#### В.1.3 Цуглуулах өгөгдлийн төрөл

```
class Category:
       url = ''
2
       name = ''
       parentId = ''
       def __init__(self, url, name, parentId='None') -> None:
           self.url = url
           self.name = name
           self.parentId = parentId
       def getUrl(self) -> str:
11
           return self.url
13
  class Advertisement:
15
       category = Category
16
       url = ''
       company = ''
18
       title = ''
19
       # ListInfo
20
       roles = ''
21
       requirements = ''
22
       additionalInfo = ''
       # OtherInfo
24
       city = ''
25
       district = ''
26
       level = ''
27
       type = ''
28
       minSalary = ''
29
       maxSalary = ''
       isDealable = ''
31
       # ContactInfo
32
       address = ''
33
       phoneNumber = ''
34
       fax = ''
       adAddedDate = ''
37
       def __init__(self, url, title) -> None:
38
           self.url = url
39
           self.title = title
41
       def setCategory(self, category) -> None:
42
           self.category = category
```

Код В.3: Өгөгдлийн төрөл - classTypes.py

#### В.1.4 Url хаягийн html-ийг авах функц

```
class Category:
url = ''
```

```
name = ''
       parentId = ''
       def __init__(self, url, name, parentId='None') -> None:
6
           self.url = url
           self.name = name
           self.parentId = parentId
10
       def getUrl(self) -> str:
           return self.url
14
  class Advertisement:
       category = Category
16
       url = ''
17
       company = ''
       title = ''
19
       # ListInfo
20
       roles = ''
21
       requirements = ''
22
       additionalInfo = ''
23
       # OtherInfo
24
       city = ''
25
       district = ''
26
       level = ''
27
       type = ''
       minSalary = ''
29
       maxSalary = ''
30
       isDealable = ''
31
       # ContactInfo
32
       address = ''
33
       phoneNumber = ''
34
       fax = ''
35
       adAddedDate = ''
37
       def __init__(self, url, title) -> None:
38
           self.url = url
39
           self.title = title
40
41
       def setCategory(self, category) -> None:
42
           self.category = category
```

Код В.4: Scrape хийх функц - classTypes.py